

Forord

Agderseminaret 2022 tok opp spørsmål knyttet til utenforskap, stigmatisering og fremmedfrykt på Agder fra midten av 1800-tallet og frem til i dag. Gjennom denne boka presenteres et flertall av foredragene fra dette seminaret i artikkelform. Seminaret ble arrangert på ARKIVET freds- og menneskerettighetscenter i Kristiansand 24.–25. november 2022.

Agderseminaret viderefører en lang tradisjon for seminarer om historiske emner. Årlige sommerseminarer i historie ble arrangert fra 1976 og fram til 1999. Fra 2007 har rådet for Forskernettverk Agder opprettholdt denne tradisjonen ved en sammenhengende rekke av høstseminarer. Forskernettverk Agder ble etablert i 2006 som et tiltak for å fremme forskning om og formidling av Agders historie, og sette den inn i et videre perspektiv. Nettverket omfatter samtlige av landsdelens institusjoner med historikere i staben, samt Historisk forening Agder (HIFO Agder). Hvert seminar har stort sett resultert i bokutgivelse påfølgende år, og fra 2015 er alle titlene tilgjengelige som Open Access-utgivelser hos Cappelen Damm Akademisk.

Åtte av kapitlene i denne antologien er bearbejdede versjoner av foredrag som ble presentert på Agderseminaret 2023. I tillegg har én av seminardeltakerne, May-Linda Magnussen, fått med seg Mona Alasow, Hanne Haaland og Hege Wallevik på å skrive et kapittel som belyser samme tematikk som ble presentert på seminaret, men på en litt annen måte. De ni kapitlene favner bredt, fra historie til sosiologi, men forenes i et felles søkelys mot Agderregionen. Som i tidligere antologier i denne serien, er tanken at bidragene skal gi grunnlag for diskusjon mellom forskere av ulik bakgrunn, samtidig som de kan ha interesse for et allment publikum. Det overordnede målet er å bidra til en dypere forståelse av landsdelens sosiale og kulturelle utvikling ved å fokusere på sentrale temaer og sette disse inn i en større sammenheng.

De sju medlemmene av rådet for Forskernettverk Agder, har fungert som redaksjonskomité: Gunhild Aaby, formidlingsleder ved Vest-Agdermuseet, Georg Kristoffer Fjalsett, ph.d.-stpiendiat ved ARKIVET freds- og

menneskerettighetssenter, Frank Meyer, forsker ved Næs Jernverksmuseum, Trond Bjerås, førsteamanuensis ved Universitetet i Agder, Maria Björkroth, førstekonservator ved Setesdalsmuseet/Aust-Agder museum og arkiv, Kristoffer Vadum, seniorforsker ved KUBEN/Aust-Agder museum og arkiv, Thomas Olsen, arkivar ved Statsarkivet i Kristiansand/Arkivverket. De to sistnevnte er også bokens redaktører, sammen med Kjetil Homane Grødum fra ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter.

Kristoffer Vadum

Thomas Olsen

Kjetil Homane Grødum

Arendal, oktober 2023